

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Canones Græci post Synodum Chalcedonensem Latinè redditi: Non una, sed pluribus interpretationibus. Ea collectione usus est Gelasius; qui utitur canonibus Chalced, quemadmodum & Gregorius. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

& Imperij Lib. III. Cap. III. 137

canoni XXVIII. Chalcedonensi, extra legitimorum canonum corpus. Imò & post Dionysij Exiguī collectionem, licet ille juxta fidem Græcorum codicum tres canones synodi Constantinopolitanæ suo loco recensuerit, Ecclesia Romana, qua ceteros canones amplæxa est, istos tamen in auctoritatem admittere noluit, teste Gregorio

vavit Hincmarus: *Sacri canones simoniacam heresim damnant*, inquit Gregorius, ad quæ verba notavit Hincmarus, nullam synodum ea de re statuisse præter Chalcedonensem. Ex antiqua collectione Symmachus Papa in Concilio Romano duos canones Gangrenis synodi protulit, de oblationibus fructuum.

Hincm. Opusc. c.
24.

Syn. Rom. vi. f. 6b

Symm. anno 504.

Gel. ad Ep. Dñi. Si certi da dignissimi ejusque discipulis, scimus da filio & tercio maior ejus dignitas facilius quam ex ceteris que non solum inter nos filios inter feliciter nascitur, sed nec inter Metropolitam tamen nostra centuria non quid aliud. Tplo. cit. ritus sua per se sunt regi scilicet, sua etiam distillatum de finibus dignissi-

Aug. 14. ep. 31. Magno: *Romana Ecclesia eosdem canones (nempe CP.) vel gesta synodi illius hactenus non habet, nec accipit. in hoc autem eandem synodus accepit quod est per eam contra Macedonia definitum.* Attamen iis canonibus Græci utebantur non invita sede apostolica, qua tacite eorum executioni consentebat, et si disertis verbis non approbareret; eo consilio scilicet, ut Constantinopolitanorum superba elatio, si quando limites egredetur, hac una exceptione reprimi posset, quam toties urget Gelasius, Ecclesiam Constantinopolitanam inter sedes minimè numerari. Quare ut redemam unde difcessi, canones Chalcedonenses dempto

XVIII. plenam auctoritatem una cum ceteri codice Græco comprehensis obtinuerunt.

V I. Post synodum Chalcedone habitam, canones Græci Latinitate donati sunt, & Occidentalibus communicati, interpretatione in eam rem elaborata, cuius meminist Dionysius Exiguus, ejusque exemplar antiquissimum retinet adhuc Bibliotheca Vaticana à viris eruditis laudatum, & alterum venerandæ antiquitatis codicem manuscriptum vir de antiquitate canonica optimè meritus Christophorus Iustellus; in quo descripti sunt, post ceteros, canones XXVI. Concilij Chalcedonensis. Observandum tamen est, non unica interpretatione sed variis canonum versionibus usus fuisset Episcopos in Occidente; cum manifestè constet aliam esse qua utuntur Ferrandus, Isidorus, & Carolus Magnus interpretationem, à vetere illa quam manuscripti codices hodie exhibent. Hac collectione utebatur Gelasius, cum toties canonum custodianus epistolis suis commendat; qui etiam canonis XX. Chalcedonensis sententiam expressit, eumque reverendorum canonum appellatione cohene stat in Decretali epistola ad Episcopos Lucanias: *Quisquis desertor Ecclesiæ nullis existentibus causis ad aliam putaverit transendum, temerèque suscepimus fuerit & promotus, reverendorum canonum vel ipse, vel receptor eius, atque prosector, constituta non effugiet, que de hujusmodi presumptoribus prefixere servanda.* Quemadmodum Gregorius Magnus facrorum canonum nomine Chalcedonenses intelligit, ut rectè obser-

A D D I T I O

S T E P H A N I B A L U Z I I .

S OLENT posteriores curæ derogare conceptis jam sententis. Usurpatum id ab illustrissimo Archiepiscopo: qui negotio isto accuratius expenso adnotatum reliquit collectionem illam, quæ in codice Iustelli habebatur, quæque ante hos annos editionis honore donata est, anteriorem fuisse Concilio Chalcedonensi. Admonet deinde, novam canonum collectionem auctoritate Leonis Papa I. consecrata esse post habitum illud Concilium, quæ sola viguit in Occidente per sexaginta & amplius annos; donec altera quoque accessit Dionysij Exiguus, quæ in quibusdam discrepat ab ea quæ auctoritate Leonis composta est, ac nominatim in eo quod canones apostolicos exhibet, quibus carebat vetus illa Concilio Chalcedonensi posterior. Vnde Marca trahit argumentum, hanc esse collectionem canonum quæ Gallicana Ecclesia utebatur; quod ex Gregorio Turonensi pareat canones illos apostolicos abfuisse ab ea quæ apud Gallos recepta erat, ut adnotatum est in libro III. De Concord. Sac. & Imp. cap. IV. §. III. Hujus porro collectionis, quæ post Concilium Chalcedonense prodit, duo manuscripta exemplaria extare affirmat Marca in Bibliotheca monasterij Rivipullensis apud Catalanos, unde fortassis in lucem poterit emitti.

V II. Antiquæ interpretationi nova succedit, quam Dionysius Exiguus Abbas, qui sub Iustiniano floruit, interpellatus à Laurentio Romanæ Ecclesiæ Presbytero, aggressus est; quia præsca illa, de qua diximus, confusione laborabat. Quo in opere eam rationem fecutus est, ut Græcæ collectioni adhæreret. Itaque & canonum consequentiam per numerorum seriem, à primo Niceno, usque ad canonem tertium Constantinopolitanum, qui est ultimus canon, & centesimus sexagesimus quintus totius collectionis, observat. Tum omissis canonibus Concilij Ephesini, canones Concilij Chalcedonensis subjungit, atque testatur in his Græcorum canonum finem esse. Collectioni qua Ecclesia Universalis tenebatur adjungit ille quinquaginta canones apostolicos, Concilij Sardicensis canones, & Conciliorum Africanorum, quos Latinæ editos fuisse ait: de quorum canonum, ac præcipue Sardicensium, auctoritate plenissime dixi in exercitatione de iudiciis canoniciis Episcopo-

Dionysius in Pers. & auctor carissi-
mus frater noster
Laurentius affi-
dua & familiari
elevatione par-
vissimum mestrum
regi' ac ecclesiæ
sticas de Greco
transfere popule-
rit, coniunctione
credo præsca trans-
lationem offensit.

Pide lib. 7. c. 51.
11. 12. 13. 14. 15. 16. 17.

Gel. in ep. ad
Ep. Lucan.

Cao. xx. Concil.
Cult.

Gregorius Magnus
boni. 271. in
brug.